

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра адміністративного, фінансового та інформаційного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. п. 17 від «05» вересня 2019 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

ТРУДОВЕ ПРАВО / LABOR LAW

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр / bachelor
галузь знань	24 Сфера обслуговування / Services
спеціальність	242 Туризм / Tourism
спеціалізація	Міжнародний туризм / International Tourism

Київ 2019

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автори: Дараганова Н.В., доктор юридичних наук, доцент

Ніколаєва Л.В., кандидат юридичних наук, професор

Андріїв В.В., кандидат юридичних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права 06.06.2019 р., протокол № 16.

Рецензенти: В.О. Тімашов, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права
В.Р. Щавінський, доктор юридичних наук, заступник голови Київського окружного адміністративного суду,
К.С. Кандагура, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту,
Ю.Б. Забалдіна, кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та рекреації,
В.В. Білик, кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та рекреації,
М.В. Кулик, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельноресторанного бізнесу,
М.І. Даниленко, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельноресторанного бізнесу.

ТРУДОВЕ ПРАВО / LABOUR LAW

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	«бакалавр»
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
	07 «Управління та адміністрування»
спеціальність	242 «Туризм»
спеціалізація	«Міжнародний туризм»

Розділ 1 «Структура дисципліни та розподіл годин за темами (тематичний план)»

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/ кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття /МК	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Право людини на працю та його гарантії	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 2. Міжнародноправове регулювання праці	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 3. Колективні договори та угоди	12	2	2	8	УО, ВСЗ, ДГ
Тема 4. Трудовий договір	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 5. Зміна та припинення трудового договору	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 6. Правове забезпечення зайнятості та працевлаштування	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 7. Правове регулювання робочого часу	10	1	1	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 8. Правове регулювання часу відпочинку	10	1	1	8	УО, ВСЗ, Т, П
Тема 9. Правове регулювання оплати праці	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 10. Трудова дисципліна	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 11. Матеріальна відповідальність	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 12. Охорона праці	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д, П
Тема 13. Трудові спори	12	2	2	8	УО, ВСЗ, П, ДГ
Тема 14. Професійні спілки	12	2	2	8	УО, ВСЗ, Д
Тема 15. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю	8	1	1	6	УО, ВСЗ, Д, Т

Тема 16. Загальнообов'язкове	8	1	1	6	УО, ВСЗ, Д, П
державне соціальне страхування працівників					
Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					

Вжиті скорочення:

УО – усне опитування,

Д – дискусія,

Т – тестування,

ВСЗ – вирішення ситуаційних завдань,

П – презентація, ДГ – ділова гра.

Розділ 2 «Тематика та зміст лекційних, практичних (семінарських), самостійної роботи студентів»

Результати навчання	Навчальна діяльність ¹	Робочий час студента, год.
1	2	3
<i>Знати:</i> основні поняття і категорії, що визначають право людини на працю та його гарантії, у тому числі, і всесвітні (універсальні) та європейські стандарти і гарантії трудових прав та їх вплив на національне трудове законодавство; вплив епідемій, пандемій, зокрема і коронавірусної хвороби (COVID-19), на розвиток національного трудового права. <i>Уміти:</i> правильно	Тема 1. Право людини на працю та його гарантії <i>План лекції:</i> 1. Право людини на працю. Рівність трудових прав громадян та заборона дискримінації у сфері праці (пряме або непряме обмеження прав працівників залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я тощо). 2. Поняття та предмет трудового права. 3. Метод трудового права. Функції та принципи трудового права. 4. Джерела трудового права. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-35, 37-39, 41, 42, 47-49, 54-56, 58-60. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-71, 73, 78, 80-84, 88, 89, 91-93, 99, 100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2

¹ Курсивом виділено інтерактивні методи навчання

визначати суспільні відносини, що становлять предмет трудового права; компетентно застосовувати правові норми національного та міжнародного	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. Проаналізувати положення Конституції України та вибрати ті, які є гарантіями трудових прав (відпрацювання навичок). 3. Проаналізувати проблеми трудових відносин між працівниками та роботодавцями в Україні (питання для дискусії). 4. Проаналізувати міжнародні стандарти у сфері праці та порівняти їх з	8

законодавства у сфері трудових відносин.	нормами Глави I КЗпП. 5. Проаналізувати вплив епідемій, пандемій, зокрема і коронавірусної хвороби (COVID-19), на розвиток національного трудового права. 6. Опрацювати джерела: 1-35, 37-39, 41, 42, 47-49, 54-56, 58-60, 61-65, 66-71, 73, 78, 80-84, 88, 89, 91-93, 99, 100, 102110.	

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 1. Право людини на працю та його гарантії <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. <i>Участь у дискусійному обговоренні питань щодо предмету трудового права, рівності трудових прав громадян, заборони дискримінації у сфері праці (прямого або непрямого обмеження прав працівників залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, віку, стану здоров'я тощо).</i> 2. <i>Скласти порівняльну таблицю на тему: «Відмінності трудових правовідносин від цивільних» (ситуаційний аналіз).</i> 3. <i>Дискусія на тему: «Вплив епідемій, пандемій, зокрема і коронавірусної хвороби (COVID-19), на розвиток національного трудового права».</i> 4. <i>Вирішити ситуаційні завдання з практикуму по темі 1.</i>	2
<i>Знати:</i> поняття та розвиток міжнародноправового регулювання праці; <i>всесвітні (універсальні) міжнародні стандарти у сфері праці; основні</i>	Тема 2. Міжнародно-правове регулювання праці <i>План лекції:</i> 1. <i>Поняття та розвиток міжнародноправового регулювання праці.</i> 2. <i>Поняття міжнародних трудових стандартів. Всесвітні (універсальні) міжнародні стандарти у сфері праці.</i> 3. <i>Значення, структура та функціонування Міжнародної організації праці (МОП).</i>	2

міжнародні акти у сфері захисту трудових та інших соціальних прав людини; основні Конвенції Міжнародної організації праці (МОП) у сфері праці.	Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-34, 38. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-68, 73, 76, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 90, 92, 99-101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	
<i>Уміти:</i> аналізувати положення Конвенцій та рекомендацій МОП; досліджувати міжнародні акти у сфері захисту трудових та інших соціальних прав людини.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. Проаналізувати роль Трудового кодексу Франції 1910 року – одного з перших систематизованих актів трудового законодавства (відпрацювання навичок). 3. Підготувати презентацію на тему «Європейські міжнародні акти у сфері захисту трудових та інших соціальних прав людини» (одна презентація для групи з 2-х або 3-х студентів). 4. Проаналізувати Основні Конвенції і рекомендації Міжнародної організації праці (МОП) у сфері праці. 5. Опрацювати джерела: 1-34, 38, 61-65, 66-68, 73, 76, 78, 81, 82, 84, 86, 87, 90, 92, 99-101,102-110.	8

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 2. Міжнародно-правове регулювання праці <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції: щодо поняття та розвитку міжнародного регулювання праці; поняття міжнародних трудових стандартів; значення, структури та функціонування Міжнародної організації праці, основні Конвенції і рекомендації МОП у сфері праці. 2. Презентації на тему: «Європейські міжнародні акти у сфері захисту трудових та інших соціальних прав людини». 3. Дискусія на тему: «Роль Трудового кодексу Франції 1910 року – одного з перших систематизованих актів трудового законодавства». 4. Проаналізувати акти Міжнародної	2
	<i>організації праці та визначити їх особливості як джерел трудового права України - кейс-стаді.</i> 5. <i>Працівник, якого, як він вважає, незаконно звільнили з роботи, в судовому засіданні посилається на рекомендацію Міжнародної організації праці (МОП). Чи зобов'язаний суд керуватись таким актом МОП при вирішенні спору? Надати відповідь (ситуаційний аналіз).</i> 6. <i>Вирішення ситуаційних завдань по темі 2.</i>	

<i>Знати:</i> поняття та види колективних угод; сторони та зміст колективного договору, порядок його укладання; види відповідальності за ухилення від укладання або невиконання умов колективного договору. <i>Уміти:</i> скласти проект колективного договору, вести колективні переговори, орієнтуватися у формах юридичної відповідальності за невиконання умов колективного договору.	Тема 3. Колективні договори та угоди <i>План лекції:</i> 1. Поняття колективного договору та колективних угод. 2. Сторони та зміст колективного договору. 3. Порядок укладання колективного договору. 4. Контроль за виконанням колективного договору та види відповідальності за невиконання його зобов'язань. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-34, 38, 39, 42, 46-49, 52-56, 58-60. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 67, 68, 70-73, 79-82, 84, 87, 88, 93, 95, 96, 99, 101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. <i>Скласти порівняльну характеристику колективних договорів та угод, визначивши їх спільні та відмінні ознаки (відпрацювання навичок).</i> 3. <i>Проаналізувати, які правові заходи адміністрації та представницького органу трудового колективу будуть ефективні щодо контролю за реалізацією умов колективного договору (ситуаційний аналіз).</i> 4. <i>Вирішити ситуаційні завдання з</i>	8
	<i>практикуму (ситуаційний аналіз).</i> 5. Опрацювати джерела: 1-34, 38, 39, 42, 46-49, 52-56, 58-60, 61-65, 67, 68, 70-73, 79-82, 84, 87, 88, 93, 95, 96, 99, 101, 102-110.	

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 3. Колективні договори та угоди <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Проаналізувати поняття колективного договору та колективних угод. Визначити спільні та відмінні риси. 2. Підготувати пропозиції до проекту колективного договору (відпрацювання навичок). 3. Проведення ділової гри «Колективні переговори». <i>Учасники розподілені на дві команди – сторони переговорів. Одна відстоює інтереси власника або уповноваженого ним органу, інша – інтереси найманих працівників.</i>	2
<i>Знати:</i> поняття, сторони зміст, форму та порядок укладання трудового договору; основні юридичні гарантії забезпечення прав громадян при прийнятті на роботу. <i>Уміти:</i> відокремлювати трудовий договір від цивільноправових договорів; визначати основні та додаткові умови трудового договору; аналізувати	Тема 4. Трудовий договір <i>План лекції:</i> 1. Поняття трудового договору. 2. Сторони та умови трудового договору. 3. Юридичне оформлення трудового договору. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-35, 38-40, 43-50, 52-58. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-71, 73-75, 81-82, 84, 85, 87-89, 93, 94, 96-100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. На основі чинного законодавства визначити основні юридичні гарантії при прийнятті громадян на роботу. 3. На основі чинного законодавства проаналізувати особливості контракту, як виду трудового договору (всім студентам).	8

положення трудових договорів на їх відповідність вимогам нормативних актів.	4. Підготувати матеріал для участі у дискусії на тему: «Новели трудового договору». 5. Опрацювати джерела: 1-35, 38-40, 43-50, 52-58, 61-65, 66-71, 73-75, 81-82, 84, 85, 87-89, 93. 94, 96-100, 102-110.	
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 4. Трудовий договір Питання / завдання до заняття: 1. Опитування за питаннями лекції: щодо поняття трудового договору; його умов; юридичного оформлення трудового договору. 2. <i>Випробування чи стажування при прийнятті на роботу, як додаткова умова трудового договору - кейс-стаді.</i> 3. <i>Вирішення ситуаційних завдань з практикуму (ситуаційний аналіз).</i> 4. <i>Дискусія «Новели трудового договору».</i> 5. <i>У чому полягає відмінність правових наслідків при роботі за сумісництвом та при суміщенні професій і посад (дискусія).</i>	2

<i>Знати:</i> підстави та умови зміни трудового договору; підстави та порядок припинення (розірвання) трудового договору; підстави та порядок надання вихідної допомоги; наслідки незаконного звільнення працівника. <i>Уміти:</i> правильно визначати та застосовувати підстави щодо	Тема 5. Зміна та припинення трудового договору <i>План лекції:</i> 1. Зміна трудового договору та її правові наслідки. 2. Підстави припинення трудового договору. 3. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. 4. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. 5. Порядок звільнення з роботи. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-35, 38-40, 43-50, 52-58. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-71, 73-75, 79-82, 84, 86-91, 96, 97, 99, 100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2

зміни умов трудоного договору, підстави та порядок припинення трудоного договору.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. Схематично скласти порівняльну характеристику тимчасового і постійного переведення. 3. Скласти порівняльну таблицю, що визначає відмінності між поняттями «переведення» та «переміщення». 4. На підставі норм чинного трудового законодавства визначити порядок дій власника підприємства чи уповноваженої ним особи в разі припинення трудового договору з наступних підстав: - скорочення штату; - прогул; - поновлення на роботі працівника, який раніше виконував цю роботу; - виявлення невідповідності займаній посаді. 5. Опрацювати джерела: 1-35, 38-40, 43-50, 52-58, 61-65, 66-71, 73-75, 79-82, 84, 86-91, 96, 97, 99, 100, 102-110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 5. Зміна та припинення трудового договору <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: підстав припинення трудового договору та розірвання трудового договору з ініціативи працівника та розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця; специфіка звільнення з роботи. 2. <i>Вирішення ситуаційних завдань з практикуму з теми «Припинення трудового договору».</i> 3. <i>Презентація «Іновації у підставах припинення трудового».</i> 4. <i>«Правові наслідки незаконного звільнення» - кейс-стаді.</i>	2

<i>Знати:</i> питання щодо державної політики у сфері зайнятості,	Тема 6. Правове забезпечення зайнятості та працевлаштування <i>План лекції:</i> 1. Державна політика у сфері	2

поняття зайнятості; заходи щодо сприяння зайнятості населення; правовий статус безробітного. <i>Уміти:</i> правильно визначати та застосовувати порядок працевлаштування громадян; виділяти заходи щодо сприяння зайнятості населення.	зайнятості та поняття зайнятості. 2. Заходи щодо сприяння зайнятості населення. 3. Правовий статус безробітного. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-14, 2428, 30, 38, 39, 41, 48, 56, 59. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-68, 72, 73, 79-82, 84, 87-89, 94, 95, 99, 100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. Проаналізувати оголошення про прийняття на роботу на відповідність їх вимогам законодавству (відпрацювання навичок). 3. Розібрати види забезпечення на випадок безробіття. 4. Підготувати кросворд на тему зайнятості населення. 5. На підставі норм КЗпП України, ЗУ «Про зайнятість населення», проаналізувати особливості правового статусу безробітного (відпрацювання навичок). 6. Опрацювати джерела: 1-14, 24-28, 30, 38, 39, 41, 48, 56, 59, 61-65, 66-68, 72, 73, 79-82, 84, 87-89, 94, 95, 99, 100, 102-110.	8

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 6. Правове забезпечення зайнятості та працевлаштування <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: принципів, мети та основних напрямів державної політики у сфері зайнятості населення. 2. Презентація на тему: «Державна служба зайнятості: структура, завдання та функції». 3. Презентації студентів на тему: «Особливості порядку працевлаштування громадян». 4. Вирішення ситуаційних завдань з практикуму.	2

<i>Знати:</i> поняття та види робочого часу; види тривалості робочого часу; режими робочого часу. <i>Уміти:</i> визначати періоди часу, що згідно законодавства, належать до робочого; розрізняти	Тема 7. Правове регулювання робочого часу <i>План лекції:</i> 1. Поняття та значення правового регулювання робочого часу. 2. Види робочого часу. 3. Режими робочого часу. Гнучкий режим робочого часу (дистанційна (надомна) робота. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-36, 38, 43, 44, 50, 52, 53, 59. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-71, 73, 74, 81, 82, 84, 87, 91-96, 100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	1

скорочений та неповний робочий час, порядок його встановлення; визначати випадки та порядок залучення працівників до надурочних робіт.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювати матеріал лекції. 2. На підставі аналізу норм чинного законодавства визначити правові нормативи робочого часу. 3. Проаналізувати особливості різних видів робочого часу та відобразити у таблиці відмінності між скороченим робочим часом та неповним робочим часом. 4. Особливості застосування ненормованого робочого часу. 5. Опрацювати джерела: 1-36, 38, 43, 44, 50, 52, 53, 59, 61-65, 66-71, 73, 74, 81, 82, 84, 87, 91-96, 100, 102-110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 7. Правове регулювання робочого часу <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: поняття правового регулювання робочого часу, видів та режимів робочого часу, особливостей, пов'язаних із залученням працівників до надурочних робіт. 2. <i>Вирішення тестових завдань з теми «Правове регулювання робочого часу».</i> 3. <i>Аналіз проблем правового регулювання ненормованого робочого</i>	1
	<i>часу - дискусія.</i> 4. <i>Вирішення юридичних задач зі сфери правового регулювання робочого часу.</i> 5. <i>Питання для дискусії: «Досвід зарубіжних країн щодо правового регулювання робочого часу».</i>	

<i>Знати:</i> поняття та види часу відпочинку; поняття, види та порядок надання відпусток. <i>Уміти:</i> визначати періоди часу, що згідно законодавства, належать до часу відпочинку; визначати порядок надання часу відпочинку; визначати строки та порядок надання відпусток.	Тема 8. Правове регулювання часу відпочинку <i>План лекції:</i> 1. Поняття часу відпочинку. 2. Види часу відпочинку. 3. Правове регулювання відпусток. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-14, 2427, 38, 43, 47, 52, 53, 57-59. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-71, 73, 74, 81, 82, 84, 87, 91-96, 100. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	1
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Підготовка до дискусії: «Святкові дні в Україні: соціальні й юридичні проблеми». 3. Питання про соціальні відпустки – особливості національного правового регулювання. 4. Особливості правового регулювання часу відпочинку в Україні та за кордоном. 5. Опрацювати джерела: 1-14, 24-27, 38, 43, 47, 52, 53, 57-59, 61-65, 66-71, 73, 74, 81, 82, 84, 87, 91-96, 100, 102-110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 8. Правове регулювання часу відпочинку Питання / завдання до заняття: 1. <i>Бліц-опитування за питаннями лекції щодо особливостей правового регулювання часу відпочинку.</i> 2. <i>Вирішення ситуаційних завдань щодо часу відпочинку.</i> 3. <i>Групова дискусія: «Святкові дні в Україні: соціальні та юридичні проблеми».</i>	1

	<i>4. Ситуаційний аналіз питань про відпустки без збереження заробітної плати та порядок їх надання.</i>	
<i>Знати:</i> поняття і структуру заробітної плати; механізм правового регулювання оплати праці; державне та договірне регулювання оплати праці; права працівників на оплату праці та їх захист. <i>Уміти:</i> застосовувати на практиці положення законодавства щодо оплати праці; дотримуватися установлених стандартів у сфері оплати праці.	Тема 9. Правове регулювання оплати праці <i>План лекції:</i> 1. Поняття і структура заробітної плати. Стандарти МОП у сфері оплати праці. 2. Державне та договірне регулювання оплати праці. 3. Права працівника на оплату праці та їх захист. 4. Гарантії та компенсації в трудовому праві. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-14, 19, 21, 22, 24-27, 38, 53, 54, 57, 58. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-68, 70, 72-74, 79-82, 84, 87, 91, 93, 95, 96. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. <i>Схематично порівняти відмінність заробітної плати від винагороди за цивільно-правовим договором (відпрацювання навичок).</i> 3. <i>Визначити підстави відповідальності роботодавця у разі порушення трудового законодавства про оплату праці (відпрацювання навичок).</i> 4. Стандарти МОП щодо мінімальної заробітної плати. 5. Опрацювати джерела: 1-14, 19, 21, 22, 24-27, 38, 53, 54, 57, 58, 61-65, 66-68, 70, 72-74, 79-82, 84, 87, 91, 93, 95, 96, 102-110.	8

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 9. Правове регулювання оплати праці <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: поняття і структури заробітної	2
	плати; державного та договірною регулювання оплати праці та прав працівників на оплату праці. 2. Презентації студентів на теми: - «Прожитковий мінімум і заробітна плата: проблеми і співвідношення»; - «Гарантії та компенсації в трудовому праві» . 3. Есе на тему: «Справедлива винагорода за працю: поняття, міжнародні стандарти». 4. Групова дискусія: «Реалізація права на оплату праці – стан і перспективи».	
<i>Знати:</i> поняття та значення трудової дисципліни; норми статутів і положень про дисципліну; поняття заохочення та порядок їх застосування; питання дисциплінарної відповідальності працівників. <i>Уміти:</i> аналізувати	Тема 10. Трудова дисципліна <i>План лекції:</i> 1. Поняття та значення трудової дисципліни. 2. Статути і положення про дисципліну. 3. Заохочення та порядок їх застосування. 4. Дисциплінарна відповідальність працівників. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-3, 5-9, 12-14, 16, 24, 29, 32, 36-39, 53, 57. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 67, 68, 70, 80-82, 84, 85, 87, 91, 93, 96, 97. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2

нормативні акти, що регулюють трудову дисципліну; розрізняти загальну і спеціальну дисциплінарну відповідальність; визначати підставу та порядок застосування дисциплінарних стягнень, порядок та підстави	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Підготуватись до опитування та участі у дискусійному обговоренні питань: - які найбільш ефективні на сьогодні засоби забезпечення трудової дисципліни; - чи встановлено у статутах та положеннях про дисципліну додаткові види дисциплінарної відповідальності; - які можуть установлюватися види заохочень тощо. 3. Опрацювати джерела: 1-3, 5-9, 12-14, 16, 24, 29, 32, 36-39, 53, 57, 61-65, 67, 68,	8
	70, 80-82, 84, 85, 87, 91, 93, 96, 97, 102-110.	

застосування заохочень.	<i>Практичне заняття.</i> Тема 10. Трудова дисципліна <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: поняття трудової дисципліни; заохочення та порядок їх застосування та особливості застосування дисциплінарної відповідальності працівників. 2. Участь у дискусійному обговоренні питань: - які найбільш ефективні на сьогодні засоби забезпечення трудової дисципліни; - чи встановлено у статутах та положеннях про дисципліну додаткові види дисциплінарної відповідальності; - чи можливо застосування роботодавцем штрафу, як виду дисциплінарної відповідальності; - які можуть установлюватися види заохочень. 3. Проаналізувати на відповідність чинному законодавству накази: - про преміювання працівників; - про притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності; - про притягнення працівника до матеріальної відповідальності (відпрацювання навичок). 4. Вирішення ситуаційних завдань з практикуму з питань трудової дисципліни.	2

<i>Знати:</i> поняття матеріальної відповідальності; підстави та умови матеріальної відповідальності; види матеріальної відповідальності. <i>Уміти:</i>	Тема 11. Матеріальна відповідальність <i>План лекції:</i> 1. Поняття і загальна характеристика матеріальної відповідальності, її відмінність від цивільно-правової відповідальності. 2. Підстави та умови матеріальної відповідальності за трудовим правом 3. Види матеріальної відповідальності. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 6-14, 32,	2

аналізувати державні та локальні нормативні акти, що регулюють питання матеріальної відповідальності; визначати підстави та умови матеріальної відповідальності працівників та роботодавців.	33, 35, 38, 40, 46, 50. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66, 67, 70, 73, 74, 80-82, 84, 87, 91, 96-101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. <i>Скласти схематично перелік випадків, коли можливе притягнення працівника до обмеженої та повної матеріальної відповідальності (відпрацювання навичок).</i> 3. Навести приклади обмеженої матеріальної відповідальності працівників та повної. 4. <i>Проаналізувати нормативно-правові акти, що регулюють питання укладення договору про повну матеріальну відповідальність (відпрацювання навичок).</i> 5. Опрацювати джерела: 1, 6-14, 32, 33, 35, 38, 40, 46, 50, 61-65, 66, 67, 70, 73, 74, 80-82, 84, 87, 91, 96-101, 102-110.	8

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 11. Матеріальна відповідальність <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції про: поняття матеріальної відповідальності; підстави, умови та види матеріальної відповідальності. 2. <i>Дискусія на тему: «Умови притягнення до матеріальної відповідальності».</i> 3. <i>«Відмінність обмеженої матеріальної відповідальності працівників та повної» - групова дискусія.</i> 4. <i>«Особливості підвищеної матеріальної відповідальності працівників» – презентації студентів.</i> 5. <i>Дискусійне обговорення питання про матеріальну відповідальність власника за шкоду, заподіяну працівникові.</i>	2
<i>Знати:</i> поняття охорони	Тема 12. Охорона праці <i>План лекції:</i>	2

праці, безпеки та гігієни праці, законодавство про охорону праці; поняття та порядок охорони праці жінок, осіб з інвалідністю, молоді; заходи щодо охорони праці; обов'язки власника або уповноваженого ним органу щодо розслідування та	1. Поняття охорони праці, безпеки та гігієни праці. Законодавство про охорону праці. Створення безпечних і нешкідливих умов праці. 2. Охорона праці жінок, осіб з інвалідністю, молоді. 3. Заходи щодо охорони праці. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-34, 38, 47, 49, 51-53, 56, 58. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 67-70, 72-75, 77,78, 81,82,84, 87, 91-93, 99-101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	

обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. <i>Уміти:</i> аналізувати законодавство з охорони праці та застосовувати на практиці норми, які визначають обов'язки роботодавця та працівника у сфері охорони праці.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Підготувати відповідь на питання «Специфіка використання праці жінок, стан яких пов'язаний з материнством, охорона материнства в Україні» (відпрацювання навичок). 3. Дослідити особливості охорони праці молоді. 4. Проблеми працевлаштування осіб з інвалідністю та питання про умови праці цих осіб. 5. Опрацювати джерела: 1-34, 38, 47, 49, 51-53, 56, 58, 61-65, 67-70, 72-75, 77,78, 81,82,84, 87, 91-93, 99-101, 102110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 12. Охорона праці Питання / завдання до заняття: 1. Опитування за питаннями лекції щодо: поняття охорони праці, безпеки та гігієни праці, особливостей охорони праці окремих категорій осіб. 2. Групова дискусія: «Проблеми розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій, пов'язаних з виробництвом». 3. Бліц-опитування щодо особливостей охорони праці молоді. 4. Вирішення ситуаційних завдань з практикуму зі сфери охорони праці.	2

<i>Знати:</i> поняття, причини виникнення та види трудових спорів; органи, що розглядають трудові спори; порядок вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів. <i>Уміти:</i> визначати уповноважений орган, що розглядає трудовий спір; формулювати вимоги при виникненні трудового спору; дотримуватись юридичної процедури вирішення трудових спорів; вирішувати трудові спори на підставі норм чинного законодавства.	Тема 13. Трудові спори <i>План лекції:</i> 1. Поняття трудових спорів та причини їх виникнення. Класифікація трудових спорів. 2. Розгляд індивідуальних трудових спорів. 3. Поняття та розгляд колективних трудових спорів. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-40, 42-60. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66-68, 70, 71, 73, 74, 76, 80-84, 86-89, 91, 92, 94, 96-98, 101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	2
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Підготовка до дискусії: «Актуальність вирішення спорів КТС». 3. Підготуватися до ділової гри «Порядок розгляду колективних трудових спорів». 4. Опрацювати джерела: 1-40, 42-60, 61-65, 66-68, 70, 71, 73, 74, 76, 80-84, 86-89, 91, 92, 94, 96-98, 101, 102-110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 13. Трудові спори <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції щодо: поняття трудових спорів та особливості розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів. 2. <i>Дискусія:</i> «Актуальність вирішення спорів КТС». 3. <i>Ділова гра:</i> «Порядок розгляду колективних трудових спорів». 4. <i>Вирішення ситуаційних завдань з практикуму на тему:</i> «Трудові спори».	2

<i>Знати:</i> поняття професійних спілок; права професійних спілок, їх	Тема 14. Професійні спілки <i>План лекції:</i> 1. Поняття професійних спілок. 2. Права професійних спілок, їх об'єднань. 3. Гарантії діяльності профспілок.	2
об'єднань; гарантії діяльності профспілок. <i>Уміти:</i> аналізувати нормативно-правові акти, які регулюють діяльність профспілок; визначити повноваження професійних спілок.	Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-34, 38, 53, 58-60. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 66, 70, 71, 73-75, 84, 91, 94-101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	
	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. <i>Скласти схему повноважень профспілок (відпрацювання навичок).</i> 3. Проаналізувати стан та перспективи діяльності професійних спілок в Україні. 4. Опрацювати джерела: 1-34, 38, 53, 58-60, 61-65, 66, 70, 71, 73-75, 84, 91, 94-101, 102-110.	8
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 14. Професійні спілки <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції про: поняття професійних спілок; права та гарантії діяльності профспілок. 2. <i>Дискусія на тему: «Роль профспілок як суб'єктів трудового права».</i> 3. <i>Проаналізувати порядок утворення, легалізації та припинення діяльності профспілок. Скласти таблицю (відпрацювання навичок).</i> 4. <i>«Питання про повноваження виборного органу первинної профспілкової організації» - кейс-стаді.</i>	2

	5. <i>Вирішення ситуаційних завдань з практикуму щодо повноважень професійних спілок.</i>	
<i>Знати:</i> поняття та зміст нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю; які є органи, що регулюють питання нагляду та контролю за	Тема 15. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю <i>План лекції:</i> 1. Поняття та зміст нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю. 2. Державний нагляд за охороною праці. Повноваження місцевих державних адміністрацій та рад у галузі охорони праці. 3. Відповідальність за порушення	1
додержанням законодавства про працю; види відповідальності за порушення норм праці та охорони праці.	законодавства про працю. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1, 2, 12-14, 16, 29, 36-39, 58. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 67, 68, 70, 71, 74, 75, 77, 80-82, 84, 87-89, 91, 96-98, 101. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	

<i>Уміти:</i> аналізувати та застосовувати на практиці нормативноправові акти, що регулюють питання нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та про охорону праці.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Розглянути повноваження органів державного нагляду і контролю та скласти таблицю цих повноважень (відпрацювання навичок). 3. Проаналізувати роль громадського контролю за додержанням законодавства про працю. 4. Опрацювати джерела: 1, 2, 12-14, 16, 29, 36-39, 58, 61-65, 67, 68, 70, 71, 74, 75, 77, 80-82, 84, 87-89, 91, 96-98, 101, 102110.	6
	<i>Практичне заняття.</i> Тема 15. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції про: поняття та зміст нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та відповідальність за порушення законодавства про працю. 2. <i>Дискусія:</i> «Основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю». 3. <i>Аналіз повноважень органів державного нагляду і контролю.</i> 4. <i>Презентації студентів та тему:</i> «Громадський контроль за додержанням законодавства про працю». 5. <i>Вирішення ситуаційних завдань з практикуму щодо відповідальності за порушення законодавства про працю.</i>	1
<i>Знати:</i> поняття та види загальнообов'язков	Тема 16. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників <i>План лекції:</i>	1

ого державного соціального страхування в Україні; організаційноправові основи цього страхування; основи міжнародноправового регулювання соціального забезпечення та соціального страхування працівників.	1. Поняття та види загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні. 2. Організаційно-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування. 3. Міжнародно-правове регулювання соціального забезпечення та соціального страхування працівників. Список рекомендованих джерел: <i>Нормативно-правові акти:</i> 1-18, 22, 26, 27, 38, 39, 59. <i>Основний:</i> 61-65. <i>Додатковий:</i> 67, 68, 72, 73, 79-82, 87, 95, 99. <i>Інтернет-джерела:</i> 102-110.	
<i>Уміти:</i> аналізувати та застосовувати на практиці положення нормативноправових актів, що регулюють питання загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні.	Самостійна робота студентів. 1. Опрацювання матеріалу лекції. 2. Підготувати презентацію на тему: «Специфіка правового регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у сфері професійної діяльності». 3. <i>Розглянути проблему щодо впливу епідемій, пандемій, зокрема і коронавірусної хвороби (COVID-19), на розвиток міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення (відпрацювання навичок).</i> 4. Опрацювати джерела: 1-18, 22, 26, 27, 38, 39, 59, 61-65, 67, 68, 72, 73, 79-82, 87, 95, 99, 102-110.	6

	<i>Практичне заняття.</i> Тема 16. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування працівників <i>Питання / завдання до заняття:</i> 1. Опитування за питаннями лекції: щодо поняття та видів загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні; організаційно-правових основ загальнообов'язкового державного соціального страхування; міжнародноправового регулювання соціального забезпечення.	1
	2. Презентації на тему: <i>«Специфіка правового регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування у сфері професійної діяльності».</i> 3. <i>«Вплив епідемій, пандемій, зокрема і коронавірусної хвороби (COVID-19), на розвиток міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення» - кейс-стаді.</i> 4. <i>Підвищення управління соціальними страховими фондами – дискусія.</i> 5. <i>Вирішення ситуаційних завдань по темі 18.</i>	
Разом		180

3. Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 2. Програма гідної праці МОП для України на 2016–2019 роки. URL:

https://www.ilo.org/budapest/countries-covered/ukraine/WCMS_470684/lang-en/index.htm. 3. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 4. Статут Міжнародної організації праці від 28 червня 1919 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/993_154.

5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 21 березня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011. 6. Загальна декларація прав людини: від 10 грудня 1948 року. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Міжнародний документ від 16 грудня 1966 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 10. Європейська соціальна хартія (переглянута) від 3 травня 1996 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

11. Європейський кодекс соціального забезпечення (переглянутий) (ETS № 139) від 6 листопада 1990 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

12. Декларація МОП про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації від 10 червня 2008 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/pdf/fair_globalization.pdf.

13. Директива 91/533/ЄЕС від 14.10.1991 Про обов'язок роботодавця інформувати своїх службовців про умови, що застосовуються до трудового договору чи трудових відносин. URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/docpage.html?id_doc=77791.

14. Конвенція МОП № 29 про примусову чи обов'язкову працю від 28 червня 1930 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

15. Конвенція МОП № 47 про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень від 22 червня 1935 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

16. Конвенція МОП № 81 про інспекцію праці у промисловості й торгівлі від 11 липня 1947 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
17. Конвенція МОП № 82 про соціальну політику на територіях за межами метрополії від 11 липня 1947 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
18. Конвенція МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію від 9 липня 1948 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
19. Конвенція МОП № 95 про захист заробітної плати від 1 липня 1949 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
20. Конвенція МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів від 1 липня 1949 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
21. Конвенція МОП № 100 про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності від 29 червня 1951 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
22. Конвенція МОП № 102 про мінімальні норми соціально забезпечення від 28 червня 1952 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
23. Конвенція МОП № 103 про охорону материнства (переглянута в 1952 році) від 28 червня 1952 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
24. Конвенція МОП № 105 про скасування примусової праці від 25 червня 1957 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
25. Конвенція МОП № 111 про дискримінацію в галузі праці та занять від 25 червня 1958 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
26. Конвенція МОП № 117 про основні цілі та норми соціальної політики від 22 червня 1962 р. № 117. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
27. Конвенція МОП № 118 про рівноправність громадян країни та іноземців і осіб без громадянства у галузі соціального забезпечення від 28.06.1962 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
28. Конвенція МОП № 122 про політику в галузі зайнятості від 9 липня 1964 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
29. Конвенція МОП № 129 про інспекцію праці в сільському господарстві від 25 червня 1969 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
30. Конвенція МОП № 138 про мінімальний вік для прийому на роботу від 26 червня 1973 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
31. Конвенція МОП № 144 Тристоронні консультації для сприяння застосуванню міжнародних трудових норм від 21 червня 1976 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
32. Конвенція МОП № 158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця від 22 червня 1982 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
33. Конвенція МОП № 173 про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця від 23 червня 1992 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

34. Конвенція МОП № 182 про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17 червня 1999 р. *Міжнародний документ*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

35. Директива № 2003/88/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 04 листопада 2003 року про деякі аспекти організації робочого часу. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---srobudapest/documents/meetingdocument/wcms_627060.pdf.

36. Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 р. № 295. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 37. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 38. Кодекс законів про працю, затверджений Законом від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

39. Кодекс України про адміністративні правопорушення, введений в дію Постановою ВР УРСР № 8074-10 від 7 грудня 1984 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

40. Перелік посад і робіт, котрі заміщуються чи виконуються працівниками, з якими підприємством, установою, організацією можуть укладатися письмові договори про повну матеріальну відповідальність за незабезпечення збереження цінностей, переданих їм на збереження, обробку, продаж (відпуск), перевезення або застосування в процесі виробництва: затверджено Постановою Держкомпраці СРСР і ВЦРПС 28 грудня 1977 р. № 447/24. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

41. Положення про державну службу зайнятості, затверджено наказом Міністерства соціальної політики України від 14 червня 2019 р. № 945. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

42. Положення про Національну службу посередництва і примирення, затверджено Указом Президента України від 17 листопада 1998 р. № 1258/98. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

43. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій, затверджено наказом Міністерства праці, Міністерства юстиції, Міністерства фінансів України від 28 червня 1993 р. № 43. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

44. Положенням про порядок укладення контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1994 р. № 170. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 45. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 р. № 100. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

46. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей: Закон України від 6 червня 1995 р. № 217/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

47. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. № 504. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

48. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5067-VI. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

49. Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

50. Про затвердження Переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність: наказ Міністерства праці України від 12 травня 1996 р. № 43. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

51. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. №337. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

52. Про затвердження Списків виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 1997 р. № 1290. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 53. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 3356-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 54. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

55. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22 червня 2012 р. № 5026-VI. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

56. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (в ред. Закону України від 21 листопада 2002 р. № 229-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

57. Типові правилами внутрішнього трудового розпорядку для робітників та службовців підприємств, установ, організацій: затверджено Постановою Держкомпраці СРСР за узгодженням з ВЦРПС від 20 липня 1984 р. № 213. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

58. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. 59. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23 грудня 2010 р. № 2862-VI. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

60. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 3 березня 1998 р. № 137/98-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

Основний

61. *Трудові відносини: законодавство, міжнародні конвенції, судова практика, методичні рекомендації, роз'яснення: практ. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 343 с.*¹

62. Андріїв В. М. Міжнародне трудове право: навч. посіб. Київ: ВД «Дакор», 2017. 574 с.

63. *Науково-практичний коментар кодексу законів про працю України: станом на 5 лют. 2019 р. / за ред. Д.В. Журавльова, О.М. Обушенка. Київ: Професіонал, 2019. 344 с.*

64. Трудове право: підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А. М. Слюсар та ін.]; за заг. ред. О. М. Ярошенка. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 544 с.

65. *Трудове право України: підручник / за заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Vyshnovetska_Svitlana/Trudove_pravo_Ukrainy.pdf?PHPSESSID=f5e41a0fa2e230b1b90a131e601e64f1.*

Додатковий

66. Industrial Relations And Labour Laws by S.C. Srivastava. 2016. 123 Pages. URL: <https://www.pdfdrive.com/industrial-relations-and-labour-laws-e186415580.html>. 67.

Пандемія коронавірусної інфекції (COVID-19): Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). 2020a. URL: www.who.int/emergencies/diseases/novelcoronavirus-2019.

68. Labour Law Rules! by Marie McGregor. Second edition. 2016. 290 Pages. URL: <https://www.pdfdrive.com/labour-law-rules-d189279483.html>.

69. *Бойко М. Д. Трудовий договір: теорія і практика: навч.-практ. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 391 с.*

---

¹ Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці КНТЕУ.

70. Бойко М. Д. *Трудове право України: навч. посіб., 3-тє вид., переробл. і допов.* Київ: Алерта, 2017. 391 с.
71. Бірюкова А. *Поняття і сутність локальних нормативно-правових актів у системі джерел трудового права. Підприємництво, господарство і право.* Київ, 2016. № 6. С. 75-78.
72. Мокрицька Н. П. *Право соціального забезпечення: навч. посіб.* Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
73. Андрияна Андреева, Галина Йолова, Виолета Владова-Иванова. *Трудово и осигурительно право. Задачи, казуси, тестове.* София: MPRA, 2020. URL: https://mpr.a.u.b.uni-muenchen.de/104029/1/MPRA_paper_104029.pdf.
74. Дараганова Н. В. *Трудові спори: навч. посіб.* Київ: Алерта, 2012. 272 с.
75. Дараганова Н. В. *Управління охороною праці: правове забезпечення: монографія.* Київ: КНТЕУ, 2018. 272 с.
76. Дараганова Н. В. Питання застосування в Україні медіації як альтернативного способу вирішення індивідуальних трудових спорів. *Вісник Академії адвокатури України.* 2012. Число 3(25). С. 178–181.
77. Дараганова Н. В. Організаційно-правова структура суб'єктів управління охороною праці: шляхи удосконалення. *Підприємництво, господарство і право.* 2018. № 5(267). С. 120-121.
78. Daraganova N. Human Right to labor protection in Ukraine: current situation and the prospects of implementation of international rules. *Revista de Direito Internacional.* 2020. Volume 17, № 1. p. 363-371.
79. Кириченко А. В. *Розвиток соціального страхування в Україні: Монографія.* Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 197 с.
80. *Звільнення працівників: спецвипуск. Податки та бухгалтерський облік.* Харків: «Фактор-друк», 2020. № 67. С. 1-94. 81. *Карантин і працівники: тема номера. Податки та бухгалтерський облік.* Харків: «Фактор-друк», 2020. № 24. С. 2-10.
82. *Карантин=Форс-мажор: як працювати в нових умовах: спецвипуск. Баланс (укр.).* Дніпропетровськ: Баланс-клуб, 2020. № 14. С. 3-30.
83. Кропивна К. О. *Розмежування юрисдикцій судів за предметом розгляду трудових спорів.* *Юридична Україна.* Київ, 2019. № 5. С. 16-23.
84. *Трудове законодавство. Методичні вказівки для самостійної роботи. Розв'язування ситуаційних завдань / А. М. Земко.* Луцьк: ЛНТУ, 2015. 32 с.
85. Лістрова С. *Облік трудової діяльності в електронній трудовій книжці.* *Бухгалтерія UA.* Київ: ТОВ «Інфоліга», 2020. № 5. С. 6-9. 86. Мазаракі Н. А. *Правова природа і зміст договору про проведення медіації.* *Право і суспільство.* 2018. № 1. С. 25-28.
87. *Науково-практичний коментар законодавства України про працю: законодавство враховане станом на 1 січ. 2013 р. / В. Г. Ротань, І. В. Зуб та ін.* Київ: Алерта, 2013. 684 с.

88. *Нестеренко М., Хмелевський І. Карантин. Хто і як працює? Податки та бухгалтерський облік. Харків: «Фактор-друк», 2020. № 26. С. 9-10.*
89. *Неформальні працівники: тема номера. Податки та бухгалтерський облік. Харків: «Фактор-друк», 2019. № 45. С. 3-31. 31.*
90. *Спіцина Г.О. Загальна характеристика джерел правового регулювання трудових відносин у Французькій Республіці. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна № 1137. Серія «ПРАВО». Випуск № 18, 2014. С. 135-137.*
91. *Правові засади вирішення трудових спорів: збірник тестових завдань / авт. О.Р. Івасин, КНТЕУ, Каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права. Київ: КНТЕУ, 2018. 36 с.*
92. *Островерх А. М. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України. Юридичний науковий електронний журнал. 2019. № 6. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-6/47>.*
93. *Прокопенко В. І. Трудове право України: підручник. Х.: Консум, 2000. 480 с.*
94. *Скиба Т. В. Фріланс як сучасна форма реалізації трудового потенціалу. Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. Київ: КІБіТ, 2017. № 2. С. 24-25.*
95. *Право соціального забезпечення: підручник / [О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Ветухова та ін.]; за заг. ред. О. М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 376 с.*
96. *Трудові документи: спецвипуск. Податки та бухгалтерський облік. Харків: «Фактор-друк», 2020. № 49. С. 2-96.*
97. *Трудові перевірки. Вісник. Офіційно про податки (Право знати все про податки і збори). Київ: Укрполіграфмедіа, 2018. № 36. С. 38-42.*
98. *Трудові спори: спецвипуск. Все про бухгалтерський облік. Київ: ТОВ «Редакція газети «Все про бух.облік», 2020. № 17. С. 3-48.*
99. *Хромей В. В. Конституційне право на працю: монографія. Київ: КНТЕУ, 2018. 240 с.*
100. *Чижмарь Ю. В. Національне та міжнародне трудове право: теоретикоправові проблеми: монографія / Ю. В. Чижмарь. Харків: Діса плюс, 2015. 472 с.*
101. *Як працює інспекція праці? Що таке інспекція праці й у чому полягає її діяльність: програма з адміністрації та інспекції праці. Женева: Міжнародне бюро праці. С. 15. URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/--lab_admin/documents/instructionalmaterial/wcms_182974.pdf.*

Internet-ресурси

102. *Верховна Рада України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>*
103. *Фонд соціального страхування. URL: <http://www.fssu.gov.ua/fse/>*

104. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
105. Міністерство юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
106. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/biohrafia/>
107. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
108. Державна служба зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/>
109. Федерація професійних спілок України. URL: <http://www.fpsu.org.ua/>
110. Міжнародна організація праці. URL: <https://www.ilo.org/global/lang-en/index.htm>.